

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodiêre

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

De S. Vuolfo laico.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

* Vulfi

VITA S. * WOLFI LAICI, SICVT HANC

EX IPSIVS WOLFI RELATIONE DESCRIPSIT

Cap. 15. lib. 8. *historiæ gentis Francorum S. Gregorius Turo-**nensis. Festum eius hoc die 21. Octobris tabule**Benedictinorum habent.*21. Octobr.
* EpofiumEccè quo-
modo san-
ctorum re-
liquas bafi-
licas illu-
strant.

DROFECTI in itinere ad * Exofium castrum accessimus, ibique Vulfi laici Diaconum nacli, & ad monasterium eius deducti, benignissime suscepti sumus. Est enim hoc monasterium quasi milibus octo ab antedicto castro, in montis cacumine locatum, in quo monte magnam basilicam ædificauit, quàm beati Martini, & reliquorum sanctorum reliquijs illustrauit. Commorantes autem ibi, petere ab eo cœpimus, vt nobis aliqua de conuersionis suæ bono narraret, vel qualiter ad clericatus officium aduenisset, quia erat genere Longobardus. Sed nolbat exponere, vanam tota intentione cupiens gloriam euitare. Quem ego terribilibus sacramentis coniuans, pollicitus primò vt nulli quæ referebat expanderem, rogare cœpi, vt nihil mihi de his quæ interrogabam occultaret. Cuius diutissime reluctatus fuisset, victus tandem tam precibus, quàm obsecrationibus meis, hæc effatus est:

Vifitat cum
Aredio Ab-
bate suo S.
Martini re-
liquias.Construit
ecclesiam.

Dum essem, inquit, puer, & paruulus, audito beati Martini nomine, nesciens adhuc vtrum martyr, an confessor esset, vel quid boni in mundo gessisset, vel quæ regio beatos artus tumulo meruisset accipere, iam in eius honorem vigilijs celebrabam, ac si aliquid numismatis inter manus aduenisset, elemosynam faciebam. Iamque in maiori ætate proficiens, literas discere studui. Ex quibus prius scribere potui, quàm ordinem scriptarum literarum scirem. Deindè Aredio Abbati coniunctus, ab eoque edoctus, beati Martini basilicam adij. Reuertensque ille mecum, parumpèr pulueris beati sepulcri pro benedictione sustulit. Quem in capsula positum ad colum meum appendit. Deuectis autem nobis ad monasterium eius Lemouicino in termino, accepit capsulam in oratorio suo locauit. Factum est autem, vt non solum totam capsulam replet puluis, verumetiam foris inter iuncturas, vbi aditum reperire potuir, scateret. Ex hoc mihi miraculi lumine animus magis accensus est, totam spem meam in eius virtute defigere. Deindè territorium Treuiricæ vrbs expetij, & in quo nunc estis mōre habitaculum, quod cernitis, proprio labore cōstruxi. Reperi autem hîc Dianæ simulacrum, quod populus hic incredulus quasi Deum adorabat. Columnam etiam statui, in qua cum grandi cruciatu sine vlllo pedum stabam tegmine. Itaque cūm hyemis tempus solitò aduenisset, ita rigore glaciali vrebam, vt vngues pedum meorum sæpius vis frigoris excuteret, & in barbis meis aqua gelu connexa, candelarum more dependèret. Magnam enim hyemem regio illa pertapè noscitur sustinere.

Eccè quæra
fuerit eius
abstinètia.Euertit Di-
anæ simula-
crum.

Sed cūm nos sollicitè interrogarem, quis ei cibus, aut potus esset, & qualiter simulacra montis illius subuertisset, ait: Potus, cibusque meus erat parum panis & oleris, ac modicum aquæ. Porro vbi ad me multitudo vicinarum villarum confluere cœpit, prædicabam iugiter nihil esse: Dianam, nihil simulacra, nihilque, quæ eis videbatur exerceri: culturam, indigna etiam esse ipsa, quæ inter pocula, luxuriasque profluas cantica proferebant: sed potiùs Deo omnipotenti, qui cælū fecit ac terram, dignum esse sacrificium laudis impendere. Orabam etiam sæpius, vt simulacris Dominus dirutis dignaretur populum ab hoc errore discutere. Flexit Domini misericordia mentè rusticam, vt inclinaret aurem suam in verba oris mei, vt scilicet relictis idolis Dominum sequeretur. Tunc conuocatis quibusdam ex eis, vt simulacrum hoc immensum, quod elidere propria virtute non poteram, cum eorum adiutorio possem eruere. Iam enim reliqua sigillorum, quæ faciliora fuerant, ipse confregeram. Conuenientibus igitur multis ad hanc Dianæ statuam, missis funibus trahere cœperunt, sed nihil labor eorum proficere poterat. Tunc ego ad basilicam propero, prostratusque solo diuinam misericordiam cum lachrymis flagitabam, vt quia id humana industria euertere non valebat, virtus illud diuina destrueret. Egressusque post oratio-

orationem, ad operarios veni, apprehensoque fune, ut primo nixu trahere cepimus, protinus simulacrum ruit in terram: quod contractum cum malleis ferreis in pulverem redegi. Ipsa quoque hora cum ad cibum capiendum venissem, ita omne corpus meum à vertice usque ad plantam pedis pustulis malis repletum est, ut locus, quem vnus digitus tegeret, vacuus inueniri non posset. Ingressus autem basilicam solus, denudaui me coram sancto altario. Habebam enim ampullam oleo plenam, quam de sancti Martini basilica detuleram. Ex qua proprijs manibus omnes artus perunxi, moxque sopori locatus sum. Expergefactus verò circa medium noctis, cum ad cursum reddendum surgerem, ita corpus totum in columne reperi, ac si nullum super me vlcus apparuisset. Quæ vulnera non aliter, nisi per inuidiam inimici emissa cognoui. Et quia semper ipse inuidet, Deum quærentibus nocere conatur. Aduenientibus autem Episcopis, qui me magis ad hoc cohortari debuerant, ut ceptum opus sagaciter explicare deberem, dixerunt mihi: Non est æqua hæc via, quam sequeris, nec tu ignobilis Symeoni Antiocheno, qui in columna infedit, poteris comparari. Sed nec cruciatum hunc te sustinere patitur loci positio. Descende potius, & cum fratribus, quos congregasti tecum, inhabita. Ad quorum verba, quia Sacerdotibus non obedire ascribitur crimini, descendebam, fateor, & ambulabam cum eisdem, ac cibum pariter capiebam. Quadam verò die prouocans me Episcopus longius ad villam, emisit operarios cum scalpris, & malleis, ac securibus, & eliserunt columnam, in qua stare solitus eram. Postridiè autem veniens, inueni omnia dissipata, fleuique vehementer, sed erigere nequii, quæ destruxerant, nè dicerer contrarius iustioni- bus Sacerdotum. Et ex eo tempore cum fratribus, sicut nunc habito, habitare contentus sum.

Eccè vim orationis. iusti huius.

Item sancti olei.

Magneric^o Treuerensis fuit, cuius cap. 12. hui^o libri meminit Gregorius.

Quæ sequuntur, ex MS. codice monasterij Rubeæ vallis descripsimus, in quo isdem penè verbis vita hæc etiam erat.

Hic sanctus Vuolfus bonorum semper operum incrementis proficiens, multisque clarus virtutibus, in pace tandem quieuit, sepultusque est in eodè loco in ecclesia quam ipse ædificauit, in qua multa apud eius memoriam referuntur fieri crebro miracula. Contigit autem cum idem locus ex antiquitate esset neglectus, ut quadam die ob incuriam incendium pateretur. Cumque ecclesiam & omnia circuitu ignis absumeret, mœsti ciues de beati viri reliquijs turbati cœperunt, quia eas velut fracto loculo detectas antiquitas reliquerat. Et ecce sedato igne diligenter intuentes, ossa viri sancti ab hac vitione intacta reperiunt, ac si nullum locus ille incendium esset perpeffus. Ob hanc causam, & maximè quia solitarius erat locus, visum est venerabili Egeberto Treuerorum Episcopo, ut ossa sancti viri in memoratum superius castrum transferrentur, quatenus ibi cum maiori reuerentia & custodia haberentur. Inito itaque consilio, cum ex eodem loco præfente Episcopo & clericis vel monachis aliaque populi frequentia deportarètur: euntibus illis, cum iam fluuium præterissent, larga super eos repente pluuia descendit, sed ut tanti viri Dominus meritum ostenderet, per omne quod à prædicto loco ad castrum tendebatur spatium, cum nequaquam imber cessaret, super sancti viri feretrum, nec vna pluuia gutta cecidit. Itaque ab illa inundatione fuit protectus, sicut à supradicta fuerat ignis læsione defensus. Amen.

Felix obitus eius.

Sacra ossa eius ab igne non læduntur.

Nec à pluuia diu trāsferuntur.

VITA